

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 136 - SIJEČANJ 2016.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Bog, dragi Hrckovci!

Tek što je prošlo božićno razdoblje, za nepuna tri tjedna počinje Korizma, vrijeme posta i obraćenja, četrdesetodnevna priprava za još jedan veliki kršćanski blagdan – Uskrs. No prije njega, uživajmo u pokladnom vremenu koje je u znaku prela, maskenbala, karnevala. Jedan od ovih veselih i zabavnih događaja, svakako je i Hrckov maskenbal, koji će se održati 4. veljače. Imate još vremena, pa dajte mašti na volju i osmislite neku originalnu masku.

Škola je, na nečiju radost, a nečiju žalost, počela ovoga tjedna. Znam da odmora i zabave nikad nije dosta, ali da biste u njima uživali, potrebno je ponekad raditi stvari koje baš ne volimo toliko – učiti (netko to voli, što je svakako za pohvalu), raditi, pa i nervirati se. U svakom slučaju, uživajte u školskim danima i punite svoje pametne glavice novim gradivom.

A onaj tko će vas sigurno opustiti i zabaviti, jeste vaš podlistak, koji vam, kao i uvijek, osim tekstova za razonodu, donosi i ponešto poučno i korisno.

Uživajte u *Hrcku*, uživajte u pokladnom razdoblju, a mi se vidimo u sljedećem mjesecu pod maskama.

Ivana

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič
Suradnici: Bernadica Ivanković, Marina Pluković, Vesna Huska, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Vladan Čutura i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Poklade, fašnik, karneval, maskenbal, prela

Oči su joj rupe dvije,
A usta rupa koja se smije,
Nos joj kvrga bez nosnica,
Ona je lice za tuđa lica.

Vrijeme karnevala započinje na Sveta tri kralja, 6. siječnja. Poklade, karneval, fašnik, maskenbal, mesopust, sve su to nazivi za razdoblje od Tri kralja do Čiste srijede, u kom se ljudi opuštaju, vesele. Latinski prijevod riječi *caro* – meso, *leure* – dignuti, ili pak *zbogom mesu*, postoji još i prijevod riječi *caruss navalis*, što znači brod na kotačima. Cilj ovog vremena još je i otjerati zimu.

Kroz ovo razdoblje svatko ima priliku biti netko drugi: princeza, vitez, pčelica, nogometaš, doktor...

Danas razlikujemo gradske i seoske karnevale. Gradske uglavnom organiziraju neke udruge dok su seoski uglavnom spontani. Maškare potječu iz starorimskih vremena.

Načini maskiranja

Muškarci se često maskiraju u žene, a žene u muškarce, crnce, crkvena i policijska zvanja, životinje, čudovišta, vještice, princeze, kraljeve, pajace, grupne maske...

Najpoznatiji su maskenbali u svijetu venecijanski i maskenbal u Rio de Janeirou. U Hrvatskoj su poznati samoborski i riječki maskenbal.

Uskoro će i Hrckov maskenbal, pa polako pripremite svoje maske!!!

Maskenbalske šale

Maska lava

Maskenbal se približava
maskirajte se u lava,
strašnog lava, guste grive
neka vam se svi redom dive.

Maska klauna

Kakvog lava, to je šala.
Ja sam zvijezda maskenbala.
klaun jedan smiješna lica,
prepun šale, pjesme, vica.

Maska Snjegovića

Sve vam je to prazna priča,
najbolja je
maska Snjegovića,
Snjegovića bijele boje.
Svi ga vole, svi mu se vesele.

Maska sove

Ne slušajte priču ovu,
maskirajte se u sovu.
Mene krasi divne oči,
koje vide i po noći.
U mene je mudra glava,
ja sam za vas maska prava.

Maska zeca

Ma što će vam maske ove:
snjegovići, klaun, sove?
Maskirajte se u zeca
masku zeca vole djeca.

Dječak

Što se ove maske hvale
I pričaju razne šale.
Požurite, djeco, svi
Maskirajte se i vi.
Obucite kaput, šal,
Krenimo na maskenbal.

Karneval

Stiglo vrijeme karnevala,
Vrijeme plesa,
Vrijeme šala,
Za sve maske divni dani,
Raspjevani,
Razigrani.
Maskenbal, maskenbal,
Svatko voli maskenbal,
Iza maske lice kriti
Netko drugi tada biti.

Kad se ovo čudo zbilo

Ulicom se šeće maca
Mišić pored nje koraca.
Pokraj vuka ide krava
Slon za ruku vodi lava.
Jastreb malo janje pazi,
A lisica pile mazi.
Kad se ovo čudo zbilo
Na poklade to je bilo.

Gustav Krklec

M. P.

XIII. HRCKOV MASKENBAL

Hrckov maskenbal, trinaesti po redu, bit će održan u četvrtak, 4. veljače, u velikoj dvorani HKC «Bunjevačko kolo», s početkom u 17 sati.

Hrcko vas očekuje i ovoga puta na druženje i zabavu, a vaš je zadatak samo da dođete raspoloženi i veseli pod kreativnim i originalnim maskama.

LETI, LETI...

Gostovanje spisateljice Ljiljane Jelasko u Vojvodini

I ove je školske godine Gradska knjižnica Subotica priredila susret naše djece s književnicima iz Hrvatske. Ovoga puta u Vojvodinu je doputovala vedra i simpatična spisateljica iz Petrinje **Ljiljana Jelaska**.

Ljiljana Jelaska je rodom iz Sente, ali se devedesetih godina preselila u Hrvatsku gdje i sada živi i radi. S velikom radošću je prihvatila gostovanje po Vojvodini i od 7. do 9. prosinca 2015. godine održala je čak šest susreta. Svaki od njih je bio poseban i drugačiji, a kao uspomenu na druženje svim vrtićima i školama je darovala svoje knjige. Naravno, knjige se mogu posuditi i u Gradskoj knjižnici Subotica koja je bila organizator gostovanja književnice. Ljiljana Jelaska je do sada napisala tri knjige:

Vesele boje, tvoje i moje, zbirka pjesama za djecu od 4 do 10 godina koja je ovjenčana književnom nagradom *Albatros*.

Leti, leti, teen roman

Anatomija, slikovnica o ljudskom tijelu.

Prvog dana, 7. prosinca, književnica Ljiljana Jelaska je u čitaonici Gradske knjižnice Subotica održala dva susreta na kojem su sudjelovala sva djeca koja nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku u subotičkim osnovnim školama *Matko Vuković* i *Ivan Milutinović*.

Drugog dana je spisateljica sjela u auto i provozala se do svojih novih drugara. Najprije se susrela sa svom djecom koja pohađaju vrtić na hrvatskom jeziku u Subotici, Tavankutu i Maloj Bosni. I baš joj je lijepo bilo. Svi su se okupili u vrtiću *Marija Petković Sunčica* u Subotici i uživali. Uživala je i naša gošća, jer ni mališani nisu ostali »dužni«. Na nekoliko njenih pjesama otpjevali su ili odrecitali i oni svoje. Kakav blagdan je to bio, sve je frčalo od lijepih riječi, osmijeha i pjesme. Užitak je bio obostran.

Nakon toga Ljiljana Jelaska se uputila u Malu Bosnu gdje se družila s učenicima nižih odjela OŠ *Ivan Milutinović*, da bi dan završila u Tavankutu gdje su je čekala djeca iz osnovnih škola domaćina *Matija Gubec* i *Vladimir Nazor* iz Đurđina.

Trećeg dana, prije oproštaja i polaska doma, književnica je u pratnji **Bernadice Ivanković** iz Gradske knjižnice Subotica i **Jasne Vojnić** iz Hrvatskog nacionalnog vijeća svratila do Sonte, gdje se susrela s učenicima OŠ *Ivo Lola Ribar* koji pohađaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. I tamo su se čule duhovite priče o ljudskom tijelu i njegovim organima, ali i vesele pjesme o ljubavi, uvrijeđenom slovu, prijateljstvu iz ormara i drugim temama. Vesela i nasmijana lica djece potvrdila su da im je bilo lijepo, a svi djelo im se i to što su doznali odgovore na *Pitalicu*:

Zašto rijeka ima vir,
što za miša znači sir?

Da li` puževi ikad` trče,
da li se u Grčkoj grče?

Je li u pustinji pusto,
u prašumi je li gusto?

Da li Mjesec pere zube,
gdje ljetuju lijene bube?

Svako zašto, zato ima.
Svako zato, zašto skriva.

Mala glava misli, pita.
odgovo iz knjige hita.

Zato čitaj, listaj, traži,
čarobne su znanja draži.

No, osim silnih književnih susreta, naša gošća iz Petrinje susretala se i s medijima. Odlazila je na televizije, davala intervjuje za novine, ali posebice se obradovala skupini mladih novinara *Mudrice* iz OŠ *Ivan Milutinović* iz Subotice koji su je vješto i s nekoliko strana propitali. Doznali su oni iz prve ruke mnogo novih informacija pa vam donosimo samo mali dio ovog intervjua.

Iva: U knjizi *Anatomija* saznali smo da žensko srce kuca brže. Pišu li zbog toga žene bolju ljubavnu poeziju?

Ljiljana Jelaska: Naravno da pišu i bolju i iskreniju ljubavnu poeziju. Žene poeziju pišu samo srcem.

Iva: Što biste poručili današnjoj djeci?

Ljiljana Jelaska: Današnjoj djeci bih poručila ovako: Veselite se, radujte se, budite sretni i neopterećeni. Iskoristite svoje vrijeme za igru, za druženje, jer život kad vas primi u svoje kolo, a to nastupa odmah negdje nakon osnovne škole, onda ćete se vrlo rado sjećati tih trenutaka, ali nećete imati više na žalost toliko vremena za tako lijepe i ugodne trenutke i zato ih iskoristite što bolje možete.

Ako Vam se sviđa što ste doznali, ostatak razgovora pročitajte na

<https://mudrice.wordpress.com/2016/01/09/licem-u-lice-sa-ljiljanom-jelaskom/>

Mudrice nisu bile jedini novinari koji su razgovarali s Ljiljanom Jelaskom. Putem elektroničke pošte pitanja spisateljici su postavili i *Gupčevi školarci* iz Tavankuta. Odgovore ćemo čitati u narednom broju njihovog školskog časopisa. Toliko dobrih novinara oko nas, pa se ne treba plašiti kakva će biti budućnost *Hrčka*.

Lijepo je bilo biti sudionikom ovakva događaja. Sada kad se sve stišalo, ostaje nam samo da čitamo i uživamo u knjigama koje su nam darovane, s porukom da jedva čekamo da novi roman Ljiljane Jelaske, koji za sada ima radni naslov *Druga polovica mjeseca*, ugleda svjetlost dana, jer je obećala da će ponovno doći i predstaviti nam ga.

B. I.

Susret sa spisateljicom organizirala je Gradska knjižnica Subotica uz potporu Hrvatske matice iseljenika, Grada Subotice, Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata i Hrvatskog nacionalnog vijeća.

MOREA BANIĆEVIĆ:

DEMON ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Ako imate bilo kakve dvojbe o knjigama, pročitajte svakako *Demon školske knjižnice*, jer ćete otkriti da svaka knjiga ima ono nešto i da postoje knjige koje su zabavne, zanimljive i vode vas u novi svijet.

Oduševit će vas ova napeta i vješto napisana priča o šestoročlanoj skupini prijatelja dvanaestogodišnjaka (četiri dječaka i dvije djevojčice), koja provodi naizgled uobičajen život ispunjen dječjim nestašlucima, prepirkama, prijateljstvom i prvim simpatijama i koji se zapliće kad jedan od dječaka dobije kaznenu zadaću u kojoj mora opisati lik iz zadane knjige.

U knjiži posuđenoj u knjižnici sasvim neočekivano nailazi na olovkom ispisanu poruku koja se zagonetno pojavljuje svaki put kad je obriše. U slučaj se uključuju i ostali članovi družine, te svi zajedno kreću u rješavanje zagonetki koje se pojavljuju na vrlo neobične načine odnosno svaka upućuje na novu knjigu s novom porukom i tako dalje. A tamo... jedan fantastičan svijet s nekoliko izgrađenih knjižnica, a sve su, osim najnovije, izgorjele u požarima. Tko je kriv za to... otkrijte sami!

Sigurna sam da ćete uživati!

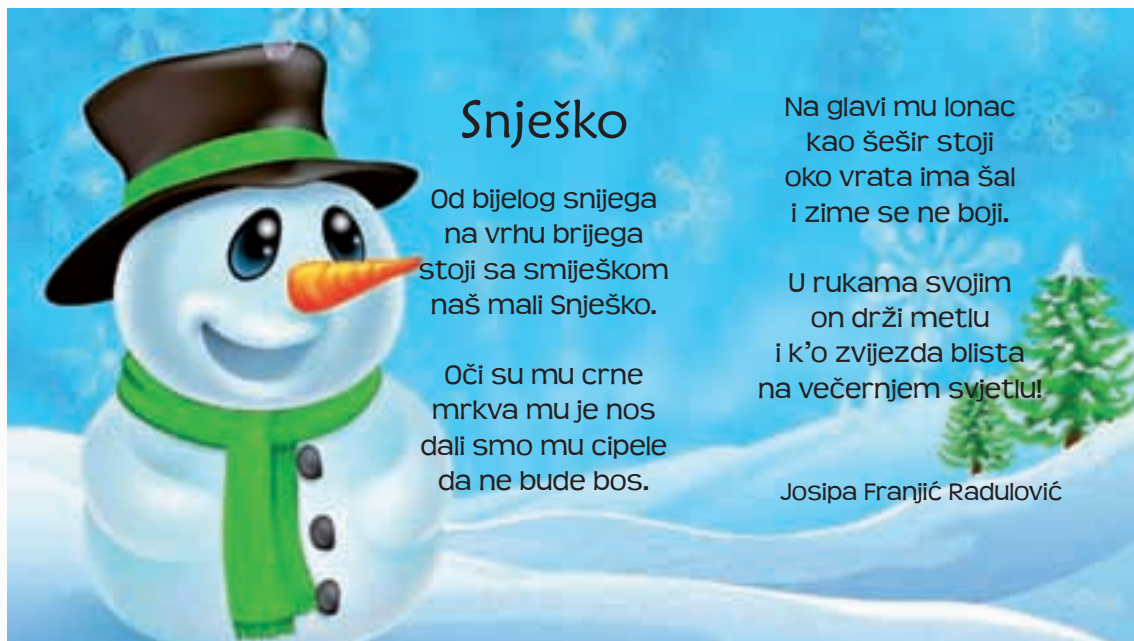

B. I.

STIHOJUPCI

Svaka zima prava ima svoga Snješka

Tko se od nas djece ne voli igrati na snijegu. Još ako ga ima dovoljno da se može napraviti veliki Snješko... sreća neopisiva.

Snješko

Od bijelog snijega
na vrhu brijega
stoji sa smiješkom
naš mali Snješko.

Oči su mu crne
mrkva mu je nos
dali smo mu cipele
da ne bude bos.

Na glavi mu lonac
kao šešir stoji
oko vrata ima šal
i zime se ne boji.

U rukama svojim
on drži metlu
i k'o zvijezda blista
na večernjem svjetlu!

Josipa Franjić Radulović

NA SLOVO, NA SLOVO Ć

NAŠE RIČI

Otkrij što znači ova rečenica:

Na čepenuku prid kućom sidi ćosavi ćaća Ive. Svi misle da je ćućav, i on i sin mu Tome. A nije ni jedan, samo ne volidu ćeretat brezveze. Zato ćutidu, a selo laje: »Tome ćutuk, ko i ćaća mu Ive«. Al' kad triba radit, svi nji zovu. Ni ćuskija nije teška Ivi i Tomi. Zato Ivi Tome samo pogladi ćaporak kod uva i šapne: »Ne slušaj njih, ćako moj dobri, ne znadu oni ništa«. Zaogrnu ćurak i obojica navale na poso.

ČEPENAK – 1. vratašca nekadašnjih dućana; 2. skromna drvena sjedalica (nekoć prevrnutu vratašca na kojima je trgovac sjedio).

ĆOSAV – bezbrad, golobrad;

ĆAĆA – otac, roditelj;

ĆUĆAV, ĆUĆAVA, ĆUĆAVO – nespretan, spor u rješavanju teškoća;

ĆERETAT – opušteno pričati, govoriti o svemu i svačemu;

ĆUTUK – 1. smetenjak, glupan; 2. klada, panj;

ĆUSKIJA – poluga, kolac, štap (obično od željeza); budak, pijuk;

ĆAPORAK – ćuperak;

ĆAKO – umanjenica od ĆAĆA;

ĆURAK – ogrtač podstavljen krznom, gornji dio negdašnje zimske odjeće.

V. H.

Napiši značenje svojim riječima:

Piše: Vladan Čutura

HRVATSKI JEZIK

Zimske radosti – grudanje

Nekoliko dana po dolasku Nove godine, pao je i prvi snijeg ove zime. Bilo ga je sasvim dovoljno da napravimo Snješka, sanjkamo se ili jednostavno prošetamo bijelim ulicama i udah-nemo svjež zimski zrak. No, jednu aktivnost djeca posebno vole, a to je – grudanje! Možda ste se nekada, u trenucima grudanja, zapitali – kaže li se grudati ili grudvati? Ma, komu su još na umu jezične nedoumice dok traju zimske radosti! No, ipak, ljudi koji su stručnjaci za jezik, a zovemo ih jezikoslovcima, kažu kako u hrvatskome standardnom jeziku postoji samo riječ *gruda* i označuje zbijen, okruglast dio neke sipke tvari. Govorimo tako o *grudi snijega*, *grudi sira* i *grudi zemlje*. Od imenice *gruda* tako ćemo dobiti i glagolsku imenicu *grudanje*, a zimi idemo s prijateljima van grudati se! Želimo vam još puno snijega i grudanja ove zime!

Zaokruži netočno napisanu rečenicu:

- a) Napravio sam grudu snijega i pogodio prolaznika.
- b) Tradicionalno grudvanje održano je i ove godine.
- c) Djeca izlaze svaki dan van i grudaju se.

(b) Netočan odgovor: b)

Zovem se **Dunja Đanić**.

Pohađam III. razred OŠ »Ivan Goran Kovačić« u Sonti.

Živim s tatom **Sašom** (40 godina), mamom **Sanelom** (36 godina) i sestrom **Dajanom** (4 godine).

Kad porastem, bit ću frizerka.

Volim mnogo stvari. Primjerice, lijepo mi je kad imam predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, matematiku, volim ići na mažoretkinje, gimnastiku, volim, ali **JAKO** volim špagete, hamburgere, čokoladice. Također, mnogo se volim igrati i crtati.

Ne volim učiti, svađati se sa sestrom i kad me sestra tuče. Baš nešto ne volim predmet likovni odgoj.

U slobodno vrijeme se igram sa sekam, crtam. Članica sam KUD »Mažoret Sonta« 5 godina. Već godinu dana treniram gimnastiku.

Prepoznatljiva sam po tome što me svi zovu DOBRICA.

Omiljena knjiga mi je *Mia i ja*.

Mnogo volim stranu glazbu. Omiljena pjevačica mi je *Ariana Grande*, a glazbeni sastav *Big time rush*.

Moja najbolja prijateljica je **Valentina Poturica**.

Najviše se volim igrati skrivača, potjere.

Obožavam *Hrcka*, jedva čekam svaki novi broj. Volim sve rubike i uživam u njima, ali posebice enigmat-sku stranicu, križaljke.

Bok svim čitateljima *Hrcka*, drago mi je što sam vam se predstavila i što ću poneke i upoznati na raznim susretima koje organiziraju Hrvatsko nacionalno vijeće i Hrvatska čitaonica Subotica. Veliki pozdrav i njima.

Ove godine sam bila na Pokrajinskoj smotri recitatora u Subotici i osvojila nagradni izlet u Osijek. Također sam s mamom i tatom išla u Zagreb i mnogo mi se svidio grad, voljela bih ga ponovo posjetiti.

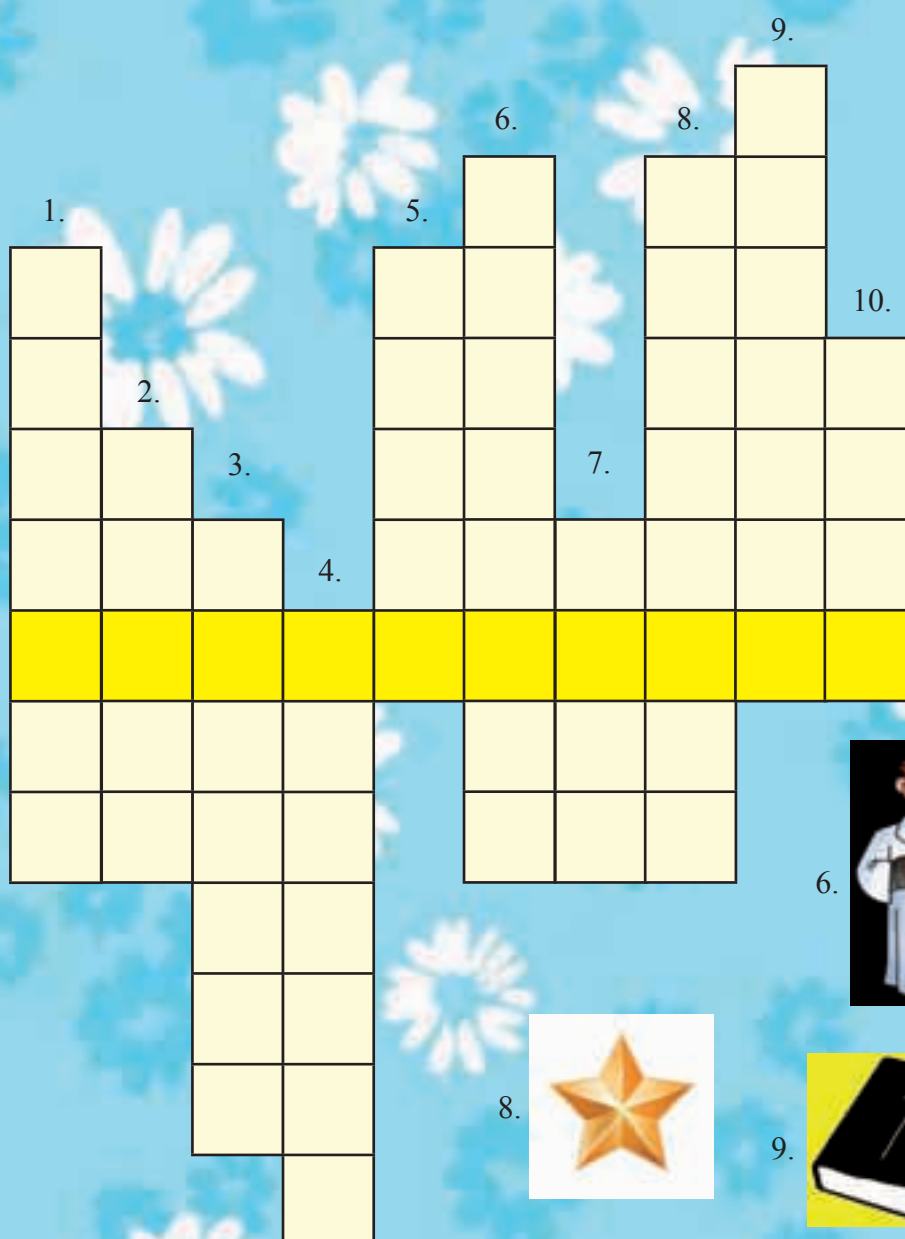
Veeeeelika pusa svima i pozdrav iz Sonte!!!!

Priredila: B. I.

Molitvom do jedinstva

Draga djeco, jeste li znali da se od 18. do 25. siječnja u našim crkvama vjernici okupljaju, kako bi molili za jedinstvo svih kršćana svijeta? Naime, Isusova je želja da budemo jedinstveni i složni. Budući da se ova pobožnost održava kroz osam uzastopnih dana, nazvana je **Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana**. U Crkvi postoji puno svećenika i vjernika koji se zalažu i trude oko pomirenja, suradnje, zbližavanja i jedinstva različitih kršćanskih Crkava.

Kada upišeš pojmove sa slika na odgovarajuća mjesta i pročitаш riječ u zatamnjenim poljima, dobit ćeš naziv koji označava ovo nastojanje oko zbližavanja svih kršćana.

Posljednjega dana osmine, 25. siječnja, je blagdan **Obraćanja sv. Pavla**. U Novome zavjetu, u knjizi Djela apostolska, sveti Luka nas izvještava o žestokom progonitelju kršćana Savlu kojemu se iznenada, na putu za Damask, ukazao Isus. Od tada Savao postaje Pavao, mijenja u potpunosti svoj stil života, putuje narodima i propovijeda im Evanđelje. Tako nas sv. Pavao poziva da i mi spremno dočekamo 10. veljače, Čistu srijedu – Pepelnicu, kada će nam svećenik posuti glavu pepelom da se sjetimo da ne smijemo gubiti vrijeme, nego što prije prijeći s puta zla na put **dobra**. Kada se obraćenje dogodi u našem srcu, promjena na dobro će biti vidljiva i u našem ponašanju. Sretno!

NATJEČAJI...

za svakoga po nešto!

Volite li pisati pjesme? Možda fotografirati ili još bolje slikati? Ili ste ljubitelj svega ovoga? Još ako vam to i ide od ruke, nema razloga da ne obratite pozornost na sljedeće dvije stranice. Potrudili smo se za vas u *Hrcku* na jednom mjestu navesti neke od aktualnih natječajaja kako biste se upoznali s pravilima sudjelovanja u njima. Možda vam se neki od njih svidi, a možda ćete u nekima svakako sudjelovati putem škole. Bilo koji vid odabrali, samo hrabro. Nije najvažnije pobijediti, važno je raditi na sebi, a nagrade će doći kao usputna radost.

Želimo vam da se okušate u ovim natječajima kako biste razvijali svoju osobnost, potencijale i kvalitete koje, vjerujem, već posjedujete.

Uživajte!

Međunarodni fotografski natječaj *Bog, Hrvatska!* Pozdrav iz zavičaja

Svi pomalo fotografiramo, neki s mobitelom, neki s jednostavnijim fotićem, pa evo jednog korisnog prijedloga.

Međunarodni fotografski mrežni natječaj za svu hrvatsku djecu u inozemstvu u dobi od 8 do 16 godina.

Tema: hrvatski krajolici, etnografska, povijesna i kulturna baština Hrvatske; odnosno obilježja hrvatskog identiteta koja su sadržana pod sloganom natječaja ***Bog, Hrvatska!*** (nostalgija, optimizam, radost, obiteljska sjećanja i pripovijedanja) interpretirana fotografijom. Fotografija mora biti popraćena tekstom (rečenica, stih, sintagma) tj. kratkim opisom koji najbolje i najjezgrovitije predočava autorovu namjeru izraženu fotografijom.

Svatko može poslati maksimalno tri fotografije sve do **14. ožujka 2016. godine** isključivo putem e-maila: boghrvatska@mosaicotalocroato.com.

Nakon zatvaranja natječaja organizatori namjeravaju prirediti izložbu 30 fotografija (po izboru žirija) u Zagrebu, Rimu, te u ostalim gradovima hrvatske dijaspori koji budu zainteresirani.

Dodatne informacije, koje su nagrade i ostale detalje natječaja, uz mogućnost preuzimanja prijave, pronađite na mrežnoj stranici

<http://www.mosaicotalocroato.com/bog,-hrvatska---pozdrav-iz-zavi-aja-me-unarodni-fotografski-natje-aj-.html>

ili pišite Sarah Zuhri Lukanić i Nikolini Žuvela putem e-adrese: info@mosaicotalocroato.com

Ovaj Međunarodni fotografski natječaj organizira udruga Mosaico Italo Croato Roma – associazione / Hrvatsko-talijanski mozaik Rim pod pokroviteljstvom Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Veleposlanstva Republike Hrvatske u Republici Italiji, Hrvatske matice iseljenika, Grada Zagreba i Ente Nazionale Croato per il Turismo Milano.

Sretno!

Glagoljica u dječjem oku i srcu

Likovni natječaj za djecu

Likovni natječaj slobodne umjetnice **Ankice Karačić** i njezina suprug **Ante** iz Iserlohna u Njemačkoj na temu: *Glagoljica u dječjem oku i srcu*. Veoma inspirativno.

Uvjeti natječaja:

Tema: *Glagoljica u dječjem oku i srcu*

Slikarska tehnika: kombinirana tehnika (mix media), kolaž, boje, tuš, flomasteri...

Format: DIN A3

Pravo sudjelovanja: djeca Hrvata u iseljeništvu, kao i djeca iz Hrvatske, dobi od I. do VIII. razreda osnovne škole.

Adresa za slanje radova: Ankica Karačić
Stormstr. 3
58640 ISERLOHN
Deutschland.

Nagrade: bit će nagrađena po tri rada učenika u kategoriji od I. do IV. i od V. do VIII. razreda.

Rok za slanje radova: 15. veljače 2016. godine.

Napomena: na poleđinu svakog rada obvezno napisati: ime i prezime, adresu, grad i zemlju iz koje dolazi pošiljalac, razred te naziv hrvatske udruge, škole, katoličke misije u kojoj djeluje. Navesti i učitelja pod čijim je vodstvom rad napravljen.

Proglašenje najboljih, kao i izložba, održat će se u Gradskoj galeriji u Iserlohnu do kraja ožujka 2016. Izložbe će biti priredene u Rimu, u svibnju, i u Zagrebu, u rujnu ove godine.

Natječaj KLD Rešetari za IX. zbornik pjesama mladih

Šansa za mlade pjesnike

Poziv pjesnicima mlađim od 18 godina na natječaj KLD *Rešetari* za IX. zbornik pjesama mladih hrvatskih pjesnika koji žive u iseljeništvu i mladih članova sekcije.

Propozicije su veoma jednostavne. Svaki mladi pjesnik može sudjelovati s trima pjesmama koje trebaju biti pisane standardnim hrvatskim književnim jezikom ili dijalektom hrvatskoga jezika kojim se govori u kraju gdje živi pjesnik. Pjesme treba poslati u elektroničkoj formi na e-mail adresu: devillaivan@gmail.com ili otipkati na papiru A 4 formata (jedna pjesma – jedna stranica) na adresu Društva:

KLD *Rešetari*
Vladimira Nazora 30
Rešetari
35.400 Nova Gradiška
Hrvatska

Rok za slanja radova je 15. veljače 2016.

Uz pjesme je potrebno poslati svoje podatke (godinu rođenja, adresu stanovanja te školu i razred koji se pohađa).

Predstavljanje knjige i XIX. *Rešetarački susret pjesnika* bit će održani 17. rujna 2016.

Pokrovitelji zbornika pjesama mladih su Hrvatska matica iseljenika (Zagreb), Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Brodsko-posavska županija i **Anton Kikaš Toronto**, a supokrovitelj Općina Rešetari i Tvornica koža *Psunj* Rešetari.

Matija Ivković Ivandekić,
III. c, OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Nataša Pujin, I. b, OŠ Bratstvo-jedinstvo, Bezdan

Kristijan Smolenski,
III., OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna

Martin Vuković,
II. a, OŠ Matija Gubec,
D. Tavankut

Martina Štoklenski,
III., OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna

Pavle Tumbas, I. h, OŠ Matko Vuković, Subotica

Mia Obradović, IV, OŠ Moša Pijade, Bereg

Anja Đurin, II. a, OŠ 22. oktobar, Monoštor

Dora Matić, I. a, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Noel Feješ, III. b, OŠ Bratstvo-jedinstvo, Bezdan

Dragana Jović, III., OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Andreja, OŠ Pionir, Žednik

Marija Milodanović, IV. b,
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Violina

Violina je sopran među gudačkim instrumentima u gudačkom orkestru. Razvijena je u Europi tijekom 1500-tih godina, a došla je sa srednjeg istoka. Prvenstveno je korištena da prati vokale i ples u vrijeme renesanse. Tijekom 1600. godine skladatelji ju sve više populariziraju pišući za nju, te se instrument usavršava. Talijanski majstori su ovaj instrument doveli na vrlo visoku razinu.

Napravljena je od drveta, ima gudalo koje svira desna ruka i čije trenje po žicama proizvodi tonove kao i prsti lijeve ruke koji pritišću žice na vratu violine. Moderno gudalo razvijeno je oko 1700. godine od **Tourte**, a 1820. **Spohr** je osmislio podmetač za bradu.

Od 18. stoljeća violina izgleda kao i danas. Ona ima žice: g, d1, a1, e2. Dijelovi violine od gore prema dolje su: puž, čivije, kućište, prag, vrat, grifplatna, žice, F otvor, kobilica, duša (unutrašnjica, fajnštiner, žičnjak, podbradak, dugme).

U obitelji gudača ubrajamo još i violu, violončelo i kontrabas, ali o njima nekom drugom prilikom.

Od poznatih violinista valja spomenuti čuvenog **Paganinija** koji je podrijetlom iz Italije, a od violinista iz bivše Jugoslavije poznati su **Ivo Pogorelić**, **Stefan Milenković**. Subotica se može podičiti violinistom koji svira i radi u Zagrebu, u *Paganini bendu*, a to je **Emil Gabrić**. Koliko vježbanja i rada stoji iza jednog virtuozu znaju najbolje oni koji sviraju, stoga vam predstavljamo dvije violinistice koje su na početku učenja ovog instrumenta, a to su **Ana i Kristina Kujundžić**.

ČITANJEM DO ZVIJEZDA

Državno natjecanje u znanju i kreativnosti

Nastava na hrvatskom jeziku u Subotici bogatija je za još jednu suradnju. Posredstvom **Marte Vargek** (neki je poznaju kao nastavnicu hrvatskog jezika ili predmeta hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture) u suradnji s Gradskom knjižnicom Subotica, učenici viših odjela OŠ *Matko Vuković* iz Subotice su se priključili interesantnom natjecanju u znanju i kreativnosti nazvanom *Čitanjem do zvijezda*.

O čemu je točno riječ?

Kad su prije osam godina knjižničari Međimurske županije pokrenuli natjecanje u znanju i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda*, vjerojatno nisu mogli pretpostaviti da će projekt županijskog stručnog vijeća prerasti u projekt u kojem će sudjelovati učenici i knjižničari iz cijele Hrvatske i to njih preko 1.000 u jednoj sezoni.

A, eto, u osmoj sezoni priključujemo se i mi iz dijaspore, učenici iz Vojvodine.

Pravila su takva da sudionici natjecanja nastupaju u ekipama, a potrebno je pročitati tri knjige, jer će na natjecanju odgovarati na pitanja vezana za njih. Uz sve to izrađuje se i plakat na zadanu temu, odnosno knjigu za koju je potrebno napisati i kraći tekst odnosno objašnjenje.

Ove godine čitaju se sljedeće knjige:

Šime Storić: Poljubit ću je uskoro, možda

Milivoj Matošec: Suvišan u svemiru

Miro Gavran: Svašta u mojoj glavi,

a tema ovogodišnjeg natjecanja je **Odrastanje** i veza na je uz glavnu knjigu natjecanja Šime Storića te i plakat mora biti napravljen na tu temu.

Interesantno i nešto novo za nas. Zar ne? Učenici OŠ *Matko Vuković* iz Subotice su se rado priključili i želimo im puno uspjeha, jer se nadamo da će nakon ovog našeg prvog probnog sudjelovanja uslijediti poziv da se priključimo ovom, prvenstveno lijepom druženju s knjigom i sa svim ostalim školama u Vojvodini u kojima se nastava realizira na hrvatskom jeziku.

Pratite nas i dalje jer ćemo vas u narednim brojevima *Hrcka* informirati o svim detaljima glede *Čitanja do zvijezda*. Za sada još samo toliko da naši učenici ovoga puta idu izravno na državno natjecanje koje će biti održano u ožujku u Čakovcu.

Sretno!!!

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

Prvo slavlje Isusovog rođenja zabilježeno je 354. godine.

Nagrađeni

Tarja Radičev, III., OŠ *Moša Pijade*, Bereg

Željko Pujin, III. b, OŠ *Bratstvo-jedinstvo*, Bezdan

Valentina Ostrogonac, IV. a,

OŠ *M. Gubec*, D. Tavankut

Magdalena Mendan, vrtić, Sot

Matija Šeremet, VI.-1, OŠ *Branko Radičević*, Šid

Biljana Zorić, VI., OŠ *Ivo Lola Ribar*, Plavna

Filip Halas, I. a, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta

Anita Sudarević, III. c, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Mario Romak, IV. b, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin

Melisa Gadžur, IV. a, OŠ *Matija Gubec*, D. Tavankut

Nagradno pitanje

Kojeg datuma je ove godine Čista srijeda?

Odgovor:

KUPON

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

VRABAC - najrasprostranjenija ptica na svijetu

O bični vrabac, vrabac pokućar, domaći vrabac, a često i vrabac je ptica pjevica koja pripada porodici vrabaca. Danas je poznato više od 12 vrsta domaćeg vrapca. Prisutni svuda gdje čovjek živi, vrapci bi se skoro mogli nazvati i domaćim životinjama.

Vrapce rijetko možemo vidjeti u nenaseljenim područjima. U naseljenim mjestima ove ptičice uglavnom žive od ljudi koji ih hrane po parkovima i dvorištima. Prirodnih neprijatelja imaju, mada ne mnogo. Toj kategoriji pripadaju mačke, sove i jastrebovi. Usprkos njima, skoro svaki grm u parku, gušća krošnja ili pogodan otvor u krovu, predstavljaju dom ovim vječito užurbanim pticama. Gnijezda koja od travčica i perja zajednički prave mužjak i ženka, uglavnom izgledaju neuredno, pa čak i prljavo. Vrapcima je očito najvažnija upotrebna vrijednost gnijezda. Ženka u njega polaže od 4 do 9 jaja. Mladunci u roku od nekoliko tjedana nauče letjeti i ubrzo napuštaju roditelje.

Vrapci se hrane sjemenkama, kukcima, paucima i voćem. U proljeće hrana im je nektar iz cvijeća žute boje, poput jaglaca, šafrana i jedića.

Kako hraniti vrapce i druge ptice zimi?

Zimi, kada su njihova prirodna staništa okovana snijegom i ledom, ptičicama poput vrapaca nije lako pronaći hranu.

Ako krenete hraniti ptice, osigurajte im hranu svakodnevno, jer će maleni prijatelji brzo početi računati na vaše obroke. Kad jednom započnete hranjenje, morate ih hraniti dok snijeg ne okopni ili dok ne zatopli.

Kad temperatura poraste iznad 10 stupnjeva, možete smanjiti količinu hrane i »prisiliti« ptičice da se malo pomuče i potraže prirodne izvore hrane.

Kad se voda zamrzne pri niskim temperaturama, uz hranu je potrebno osigurati i mlaku vodu.

Ptice hranite na mjestima koja su sigurna od njihovih prirodnih neprijatelja: mačaka. Izbjegavajte grmove, niske stupove i hranjenje ptica na zemlji.

Hranilice je najbolje puniti navečer, jer prvi gladni posjetitelji stižu već ranom zorom.

Nikako nemojte hraniti ptice kruhom, pogotovo ne svježim, jer mogu uginuti od njega.

I. P. S.

Zima zima, e pa šta je

Draga djeco, zima je zazimila svojom hladnoćom, pahulje nas raduju, bjelina je oko nas. Kako se zabaviti u zimskim danima? Evo ideje, napravite kućicu za ptičice i stavite ju negdje u dvorište, na terasu stana ili u neki javni park i pobrinite se da imaju i što pojesti, stavite im malo zrnavlja i sjemenki, kruha... Neka vam u poslu malo pripomognu stariji brat ili sestra, mama, tata, djed ili baka.

Zašto je snijeg bijele boje?

Snijeg je bijele boje zato što je on Sunčevo zrcalo! Sunčeva svjetlost je bijele boje. Snijeg za razliku od drugih stvari ne upija Sunčevo svjetlo, nego ga odbija od sebe i tako pahuljice postaju Sunčeva mala zrcala!

Kućice za ptičice

Zima je stigla. Ptice koje nisu odletjele na jug smrzavaju se u našim dvorištima, ulicama, parkovima i traže hranu. Pomozite im, nahranite ih i napravite im kućicu! Vodite računa da se hrana u njoj ne smrzne, prije stavljanja nove hrane očistite posudice, ponudite pticama i vodu u plitkim posudama, one će se i tome radovati. Pustite mašti na volju i potražite s kojim materijalom raspolazete. Dovoljna vam je čaša i parče kartona, ljepilo ili boca i malo kanapa, stara varjača. Za one vještije »majstore« također mogu poslužiti čvršći karton, silikon, letve.

Male pahulje

Svuda oko nas
sad pahulje vladaju,
tiho i nježno
padaju i padaju.

One znaju tko ih voli
i zato su tu,
pozivaju na igru
djecu veselu.

Svaki kutak i najmanji
osvojit će sad,
da za djecu stvore
sjajni, snježni grad.

Kad sve bude spremno
za igre na snijegu,
više neće padati
po dolu i brijegu.

Djeca nek' su sretna
to pahulje žele
jer im se djeca
najviše vesele!

Josipa Franjić Radulović

Priredila: Marina Piuković

Bijela zima na Korzou

Jupi! Ako i nije Božić bio bijeli, eto nama snježne bjeline za Tri kralja ;). Kad sam nekad bila tužna zbog toga, sjetila sam se što je govorila naša stara susjeda Roza, koja me je nekad znala pričuvati dok nisam išla u školu: »Ne brini, dijete, bude Božić i bez snijega, a Isus se ipak rodio ☺ ...«. Tako i ja mislim. Nekad sam se znala i duriti ako nije bilo snijega zimi, ali – ovo mi je baš sretna zima ☺...

Kupila mi mama za Mikulaša onu kapu s ušima, kao haski, i meni i njoj i teti. Ma, nisam baš nekako oduševljena ni onda bila, ali kaže mama – to se sad nosi, dobro je uz bijelu jaknu, baš smo fora, kao. Ne nosimo ih kad smo skupa, naravno! Ne znam. Mama je uvijek voljela pratiti modu, novci nikad nisu bili problem i za komade koji se nose samo jednu sezonu i nikad više – nas dvije smo svakog proljeća i jeseni imale po dobru vreću odjeće i obuće za Caritas. Naravno, sad je skroz drugo. Tata više ne živi s nama. Za sada daje dio novca dok se sudski ne riješi rastava – ni on ne bi htio da mu ni kćer, a ni bivša žena oskudijevaju, znam. Kako to grozno zvuči. A zbilja je ☹. Tako – nemamo baš novca kao nekad, ali još ima i uštedevine, a sad - mama traži posao! Kad sam je pitala – zašto sad i kako će to biti, kako će stizati svoje obveze (moja mama nije išla raditi otkad je mene rodila, ali je uvijek bila nešto zauzeta, isplanirano sve u detalje!), samo je stisnula usnice: »Mala, ima da stignem. Nikome ja više neću biti predmet podsmjeha!« Nešto u njenom pogledu, iz čijeg je kuta krenuo biser, natjeralo me je da zašutim. »Ajmo, mila moja, malo u šoping...«, uvježbanim pokretom kažiprsta je spasilica savršeni ajlajner i sjenilo – moja mama je majstorica u tome... Uхватила sam mamu pod ruku i pomazila ju obrazom. Biser se pretvorio u sjaj oka i mama je opet bila moja vesela mama.

Kad smo obišle nekoliko najboljih second-handova u gradu i izašle s punim vrećama, sve je djelovalo normalno (mama se inače dugo bunila protiv second-handova, dok ju nisam uvjerila da gotovo sve moje prijateljice tamo zavire bar ponekad i da se ne smijem izdvajati ;)). Sad joj sasvim lijepo – još se može modirati u markiranoj robi, a ne mora brinuti zbog novca.

I, da – ne mora se nikako više brinuti za mene kad se sama vraćam doma: mama je ostala u gradu s frendicom na kavi, a ja sam se našla s Tinom u šetnji – prazan Korzo je na -2 stupnja samo nas čekao da se malo kličemo...

Kristina

Imati curu - ali, kako?

Ne znam što reći o ovoj smiješnoj stvari koja se zove – ljubav. Htio sam reći *cura*, ali možda bi netko pogrešno shvatio ☺. Uvijek kad bi me netko pitao onak pametno – imam li curu, imao sam neki cool odgovor. Ili – *pa, nismo još dotle došli*, ili – *kome treba cura kad imaš komp* (ili mobić, mnogima je isto, ja ipak znam razliku) ili bar – (po staroj fori iz starog crtića) *cure su obična zubobolja*. Što sad da kažem, kad me pitaju?

Dalje – što će biti sad kad počne škola? Ja sam onaj koji je stalno zafrkavao druge, al' onako neprestano. Što sad ako mene netko krene? Ma, ne znaju oni to (ne obraćam pozornost na glupe štosove, samo na onako – originalna bockanja). Morao bih sam sebe zafrkavati ☺.

Malo sam se zabrinuo i zbog učenja. Što ako ovako stalno bude – ne mogu prestati misliti o njoj! Kad počne neka pjesma, ja zamislim nju. Kad uzmem mobić ujutro u ruku, prvo njoj piknem neku naljepnicu. Kad sjednem za stol, prvo napišem par riječi njoj – mojoj Kristini, čak i ako joj ne pošaljem baš sve to. Ako me pozove da se vidimo, ja – odem. Ček malo... a igrice? A skejtanje i bajking? A nogač?!? Auu-uu...

Zbilja, neće biti lako. Još škola i nekako – budimo iskreni, ja zbilja ne učim doma baš puno, ali ovo ostalo? Hmmm. Vidjet ćemo. Bit će nekako, ne vrijedi unaprijed se brinuti ili već kako to ide. Ima vremena. Još je raspust. Javim se. Mišlim, kako ide. Napraviti ću ja plan, strategiju...

Shvatili ste, je li? Pozvala me je. Da prošetamo Korzoom. Moja cura. TTYL. G2G. (Talk to you later. Got to go)

Tin

Kviz Vojvodinu

1. Kojoj općini pripada naselje Ljuba?

- a) Šid
- b) Sombor
- c) Subotica
- d) Novi Sad

Planinsko mjesto Ljuba nalazi se na južnoj padini Fruške gore. Prvi stanovnici Ljube su bili Slovaci. U njoj danas živi značajan broj Hrvata.

2. Završite tekst bećarca.
Ej pratite me šesnaest tamburaša
ej, pratite me do mogeg salaša

- a) ej, kako kaže naša mala banda
- b) ej, tamburaša voli svaka snaša
- c) ej, od salaša di je volja vaša
- d) ej, pratite me kako kaže snaša

Bećarac je oblik narodne pjesme kojim se na humorističan ili satiričan način pjeva o nekom događaju. Najčešće se pjeva po svadbama i drugim slavljinama. Ima ih ne-ju novi s ciljem da zabave.

Sretna
vam Nova 2016. go-
dina!!! Koliko novih mogućnosti,
planova i odluka dolazi s novom godi-
nom. No, dobre stvari ne treba mijenjati
već nastaviti. Stoga i u 2016. provje-
rite svoje znanje o Vojvodini ili
naučite nešto novo.

3. Kako se zove kulturno-umjetničko društvo s hrvatskim predznakom u Lemešu?

- a) Hrvatski kulturni centar *Svetozar Miletić*
- b) Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo *Lemeš*
- c) Hrvatsko-bunjevački centar
- d) Hrvatsko-bunjevačko kulturno-umjetničko društvo *Lemeš*

Hrvatska udruga kul-
ture u Lemešu po-
stoji već dosta dugo,
a u okviru nje djeluju
tri sekcije: folklorna,
dramska i literarna.

4. Pogledajte sliku i zaokružite točan odgovor kako se zove ovo tradicionalno jelo bunjevačkih Hrvata?

- a) lakumići
- b) listići
- c) gomboci
- d) uzlivanca

Ako želite dobro upoznati neki narod, najbolje ćete to učiniti preko njegove kuhinje. Ovo jelo je bilo desert kod bunjevačkih Hr-
vata i dugo je mogao ostati, pod
uvjetom da ga nisu pojeli.

Pavlov ukusni mobitel

Priprava:

Tost kruh izrežite na veličinu mobitela i namažite ga kiselim vrhnjem ili krem sirom. Na to stavite salamu i ukasite mobitel. Za gumbove rabite grašak i kukuruz, za ekran kobasicu, a za antenu parče šunke.

Drugi mobitel napravite od sira koji će biti podloga, ekran kobasica, gumbove nacrtajte kečapom i majonezom, a antenu napravite od paprike.

Treći mobitel sastavite od pečene paprike kao podloge, ekran i gumbove napravite od sira, a antenu od šunke.

Svaki naredni mobitel napravite po želji i mašti. Postoji nebrojeno modela i mogućnosti. Dobar tek!

Pavlov ukusni mobitel je za vas pripremio Pavao Piuković. Pavao je predškolac u vrtiću Marija Petković Sunčica u Subotici. Već punu godinu je ministrant u crkvi svetog Roka. Voli traktore i lego kocke.

Vrijeme priprave:
5 minuta

Potrebni sastojci:

tost kruh

kiselo vrhnje ili
krem sir

salama

sir

grašak

kukuruz

kobasica
šunka
paprika
kečap
majonez

Priredila: Bernadica Ivanković

Jeste li znali?

Koji su nedovoljno istraženi dijelovi Zemlje?

Naš planet predstavlja dom mnogobrojnim živim organizmima najrazličitijih oblika. Iako se s godinama njihov broj nažalost smanjuje, i to sve zbog štetnog utjecaja čovjeka, iznenadit će vas da postoje dijelovi Zemlje koje čovjek još nije ispitao. Pretpostavlja se da ovi predjeli predstavljaju stanište još neotkrivenim i rijetkim vrstama biljaka i životinja.

Neki znanstvenici smatraju da ne trebamo žuriti s proučavanjem ovih predjela, jer ne znamo kakve opasnosti vriejebaju u njima.

Oceani: Oceani zauzimaju oko 70 posto Zemljine površine, reguliraju klimu, i samim tim podržavaju cijeli život na Zemlji. Procjenjuje se da oko 90 posto oceana nije istraženo. Osobito je to slučaj s velikim dubinama gdje žive jedinstveni organizmi za koje čovjek može samo pretpostaviti kako izgledaju.

Špilje: U svijetu postoji veliki broj špilja koje su neotkrivene i neistražene. Zbog nepristupačnog terena mnoge špilje je nemoguće istražiti i ne može se ni pretpostaviti koliko su duboke. Smatra se da one predstavljaju dom jedinstvenim ekosustavima koji su za sada sakriveni od očiju znanstvenika.

Dijelovi Sibira: Nekim dijelovima Sibira je moguće pristupiti samo zrakoplovom. Znanstvenici poduzimaju velike napore kako bi ispitali sve dijelove neprocjenjivog bogatstva prirode koji tamo postoji.

Tepui predjeli u Južnoj Americi : Tepui predjeli u južnoameričkim planinama predstavljaju nenastranjene predjele koji su malo više izdignuti vrhovi planina. Oni nisu povezani s ostalim predjelima i stoga predstavljaju male rezervate koji su uglavnom još nedovoljno ispitani.

Predio okovan ledom: Znanstvenici mogu samo nagađati što se nalazi ispod debelih slojeva leda na Grenlandu, Arktiku i Antarktiku. Smatra se da i tu ima života koji potječe još od ledenog doba.

Kinomania

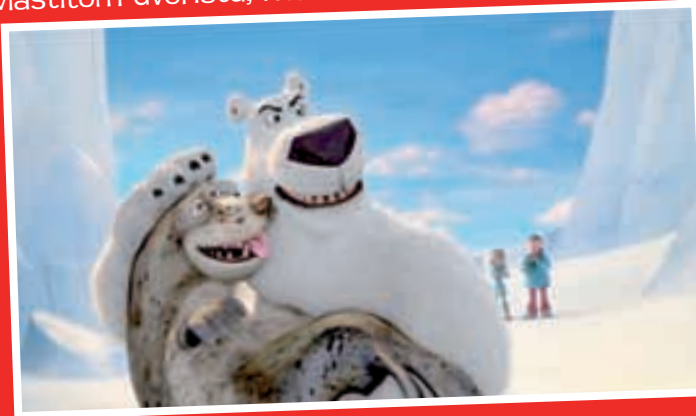
Saba: Mali ratnik velikog srca

Saba: Mali ratnik velikog srca je originalna priča o 10-godišnjem dječaku koji živi u malom selu u šumi. Selo u kojem živi Saba je nekada bilo pod zaštitom kraljevskih bijelih vukova, a sada je lak plijen nemilosrdnih hijena. Pokušavajući pobjeći od hijena, Saba se nađe u čarobnom svijetu o kojem je ranije čuo samo priče. To je mjesto gdje upoznaje bijelog vuka, smiješno maleno ružičasto stvorenje i još mnogo novih prijatelja koji mu pomažu u oslobađanju njegovog sela od bijesnih hijena.

Medo sa sjevera

Za brbljavog medu Norma jedna stvar je jasna: na Arktiku nema mjesta za turiste. No, kada ljudi graditelj odluči sagraditi luksuzne stanove u njegovom vlastitom dvorištu, Norm će učiniti ono što bi svaki

normalni polarni medvjed učinio... odlazi u New York kako bi ga zaustavio. Uz pomoć ludih leminga na svojoj strani, Norm će se udomačiti u Velikoj jabuci i pokušati spasiti Arktik od najeзде turista.

Z. S.

U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće pojmove: LIK, PALETA, DO, FILM, BOJA, PASTEL, KIST, TUŠ, PLAKAT, TRG, POSTER, RISANJE, SCENA, RITAM, SLIKARI, TON, STRIP, TON, PERO, TRAG.

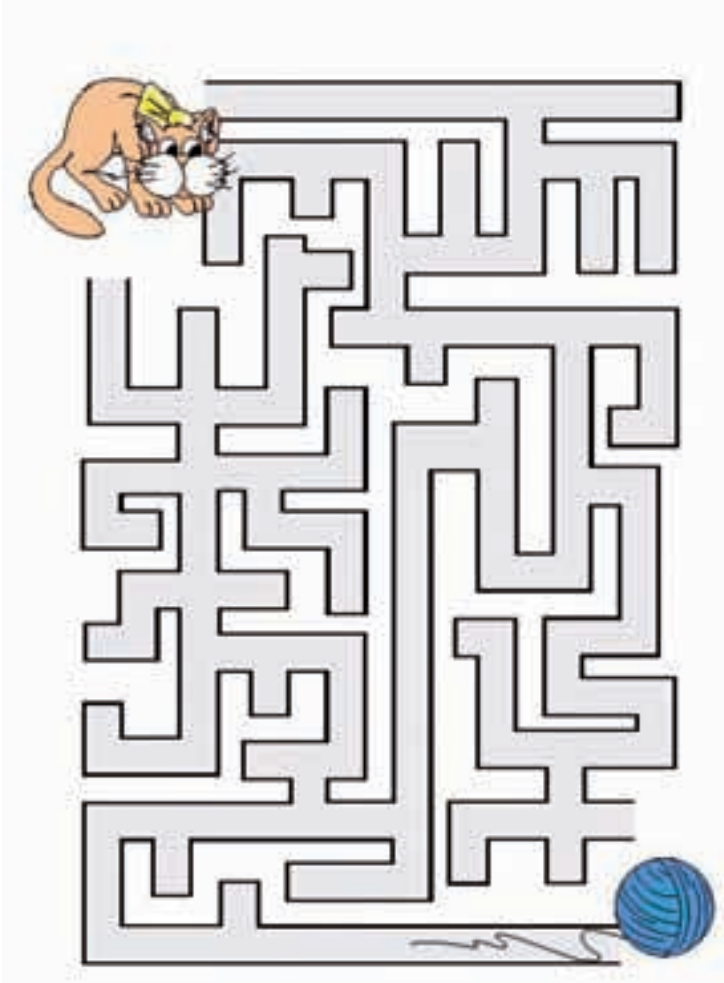
Preostala slova dat će konačno rješenje.

Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

Š	U	T	U	T	A	K	A	L	P
R	E	T	S	O	P	O	R	E	P
R	A	J	O	B	S	S	I	O	D
P	I	A	V	T	T	R	K	I	L
		T	R	A	A	S	R	A	L
A	O	I	A	K	T	I	I	E	F
N	P		I	M	S	E	T	K	I
E	N	L	T	A	N	S	L	K	L
C	S	R	N	J	O	A	A		M
S	G	E	T	P	G	A	R	T	P

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš naziv omiljene dječje hrane.

1. Kukci koji sišu cvjetni nektar i prarađuju ga u med.
2. Kada se ide na neki put, ide se na...
3. Morska riba tamnijeg mesa koju nazivaju i plava riba.
4. Prostorija u kući ispod razine zemlje.
5. 25 glasova našega jezika koji nisu samoglasnici.
6. U njoj spava malo dijete.
7. Pokućstvo.
8. Slastica.

Clues:

1. Kukci koji sišu cvjetni nektar i prarađuju ga u med.
2. Kada se ide na neki put, ide se na...
3. Morska riba tamnijeg mesa koju nazivaju i plava riba.
4. Prostorija u kući ispod razine zemlje.
5. 25 glasova našega jezika koji nisu samoglasnici.
6. U njoj spava malo dijete.
7. Pokućstvo.
8. Slastica.

Grid letters:

RIJEŠI «SUDOKU» ZAGONETKU:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

		9				4		5
7					3		1	
	1							
							2	8
2		3						
6		8						
3	4		1			2		

3								4
		2		6		1		
	1		9		8		2	
		5				6		
	2						1	
		9				8		
	8		3		4		6	
		4		1		9		
5								7

Svi na snijeg...

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvički

